

මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2020

ඒකක පරීක්ෂණය - 3

සංයුක්ත ගණිතය

කාලය:- පැය 1 මිනිත්තු 30

- ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න

A කොටස

1. (a) $\lim_{x \rightarrow -4} \frac{\frac{1}{4} + \frac{1}{x}}{4+x} = \left(-\frac{1}{16}\right)$ බව පෙන්වන්න.

(b) $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{\frac{x}{x+2} - \frac{3}{5}}{x-3} = \frac{2}{25}$ බව පෙන්වන්න.

2. (a) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^3 - 2}{5x^4 - 3x^3 + 2x}$ හි අගය සොයන්න.

(b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x^2 + 9} - 3}{x^2}$ හි අගය සොයන්න.

3. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan x - \sin x}{x(1 - \cos 2x)}$ හි අගය සොයන්න.

4. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - 1}{\cos 2x - 1} = \frac{1}{4}$ බව පෙන්වන්න.

5. $\alpha > 0$ යයි ගනිමු. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos \alpha x}{\sqrt{4+x^2} - \sqrt{4-x^2}} = 16$ වන පරිදි α හි අගය සොයන්න.

6. $\lim_{x \rightarrow \infty} \left\{ \frac{x^2+1}{x+1} - ax - b \right\} = 0$ වන පරිදි a හා b හි නියත සොයන්න.

7. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+kx)^2 - (1-kx)^2}{\sqrt{1+kx^2} - \sqrt{1-kx^2}} = 1$ වන පරිදි k තාත්වික නිශ්ශුන්‍ය නියතයේ අගය සොයන්න.

8. $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{(2x - \pi) \cos x}{2 \cos^2 x - \left(\frac{\pi-x}{2}\right)^2 \sin x}$ හි අගය සොයන්න.

B කොටස

9.(a) $y = \frac{ax + b}{cx + d}$ නම් (මෙහි a, b, c හා d යනු තාත්වික සංඛ්‍යා වේ.)

$$2\left(\frac{dy}{dx}\right)\left(\frac{d^3y}{dx^3}\right) = 3\left(\frac{d^2y}{dx^2}\right)^2 \quad \text{බව පෙන්වන්න.}$$

(b) x හා y යන පූර්ණ සංඛ්‍යා දෙකේ එකතුව $2a$ මගින් නිරූපනය වේ. $x + y = 2a$; මෙහි a යනු ධන පූර්ණ සංඛ්‍යාවකි. x හා y හි වර්ගවල එකතුව අවම වන්නේ $x = y$ විට බව පෙන්වා එම අවම අගය $2a^2$ බවද පෙන්වන්න.

(c) c චක්‍රයේ සමීකරණය $x = ct$ හා $y = \frac{c}{t}$ ලෙස පරාමිතික ආකාරයට දක්වා ඇත. මෙහි c නිශ්ශුන්‍ය නියතයක් හා t පරාමිතියකි. $P(x, y)$ හිදී ඇඳි ස්පර්ශකයේ සමීකරණය t ඇසුරෙන් සොයන්න. එම ස්පර්ශකය X හා Y අක්ෂ ජේදනය වන ලක්ෂ්‍යය පිළිවෙලින් A හා B නම් P යනු AB හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය බව අපෝහනය කරන්න.

10.(a) ප්‍රථම මූලධර්ම භාවිතයෙන් x විෂයෙන් $\sqrt{f(x)}$ හි පළමු ව්‍යුත්පන්නය සොයන්න. මෙහි f යනු x විෂයෙන් අවකලය සහ $f(x) > 0$ වන පරිදි වූ ශ්‍රිතයකි.

(b) $f(x) = \frac{2x^2}{(2x-1)(x+1)}$ යැයි ගනිමු. $x \in \mathbb{R} \left\{ -1, \frac{1}{2} \right\}$

$$f'(x) = \frac{2x(x-2)}{(2x-1)^2(x+1)^2}; \quad x \in \mathbb{R} \left\{ -1, \frac{1}{2} \right\}$$

ලෙස උපකල්පනය කිරීමෙන් f ශ්‍රිතය වැඩිවන/අඩුවන x හි අගය පරාසය සොයන්න. $y = f(x)$ ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් ඇඳ එම ප්‍රස්ථාරයේ පහත දෑ පැහැදිලිව දක්වන්න.

- (i) ප්‍රස්ථාරය මගින් X හා Y අක්ෂ හමුවන ලක්ෂ්‍ය වල බණ්ඩාංක
- (ii) හැරුම් ලක්ෂ්‍ය වල(ඇත්නම්) බණ්ඩාංක
- (iii) තිරස් / සිරස් ස්පර්ශෝන්මුඛ

$y = f(x)$ හි ප්‍රස්ථාරය භාවිතයෙන් $y = \frac{2(x+1)^2}{(2x+1)(x+2)}$ හි ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක්ද අඳින්න. එහයින් $(2x+1)(x+2) = (x+1)^2 e^x$ හි තාත්වික විසඳුම් සංඛ්‍යාව නිර්ණය කරන්න.